

บทเรียนที่

3

**จรรยาบรรณ
และคุณสมบัติของ
ผู้ประกอบการธุรกิจ**

Basic Business

สาระการเรียนรู้

- 1 จรรยาบรรณ
- 2 จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจ
- 3 คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจที่ดี

Basic Business

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1 อธิบายจรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจได้
- 2 วิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจที่ดีได้
- 3 ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพตามหลักการ กระบวนการ และแนวคิดการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
- 4 มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ และคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจ
- 5 ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณและคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจไปใช้ในการประกอบธุรกิจในอนาคตได้

1.

จรรยาบรรณ

การดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น จึงส่งผลให้เกิดรูปแบบของธุรกิจที่เรียกว่า “ธุรกิจเพื่อความยั่งยืน” ซึ่งเป็นธุรกิจที่ไม่ได้มุ่งแต่การแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบธุรกิจ

1.1 ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

- **คุณธรรม** หมายถึง หลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกาย วาจา และจิตใจของแต่ละบุคคล เป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น
- **จริยธรรม** หมายถึง พฤติกรรมทางกายและพฤติกรรมทางวาจาที่แสดงออกในทางที่ดี สุภาพ อ่อนน้อม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคม และเป็นผู้ที่มีจิตใจดีงามสงบร่มเย็น ส่งผลให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- **จริยธรรมทางธุรกิจ** หมายถึง รูปแบบของการประยุกต์หลักจริยธรรม และมาตรฐานทางศีลธรรมมาใช้ในการบริหารงาน และการประกอบกิจกรรมทางธุรกิจ

- 5 **หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)** หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรและผู้บริหารใส่ใจต่อปัญหาและมีความรับผิดชอบต่อลูกค้า ต่อคู่ค้า ต่อพนักงาน ต่อสังคม และเป็นธรรม ต่อทุกฝ่าย รวมทั้งสามารถชี้แจงและให้เหตุผลแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้
- 6 **หลักความคุ้มค่า (Value)** หมายถึง การบริหารการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเกิดมูลค่ามากที่สุด ในการปฏิบัติงานต้องใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลผลิต/บริการที่คุ้มค่าต่อการลงทุน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ตลอดจนพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.

จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจ

จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจ หมายถึง มาตรฐานการประพฤติปฏิบัติที่ดีที่กำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจและพนักงานยึดถือปฏิบัติ ซึ่งจรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีความชัดเจนเพียงพอที่จะป้องกันการประพฤติปฏิบัติในทางที่ผิดหรือทำให้เสื่อมเสีย และสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการขององค์กรที่ต้องการให้ทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ ตามนโยบายและตามคุณค่าหลักขององค์กร นอกจากนี้ จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจต้องได้รับการทบทวนหรือปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอสอดคล้องยุคดิจิทัล เพื่อให้มั่นใจว่าแนวทางที่ให้ยึดถือปฏิบัติด้วยความสุจริตแบบมืออาชีพ มีมาตรฐานในระดับสูงอยู่เสมอ

จรรยาบรรณของผู้ประกอบธุรกิจที่สำคัญ มีดังนี้

- 1 ธุรกิจยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้กับธุรกิจการค้าอย่างเคร่งครัด และถึงแม้ว่ากฎหมายจะยอมทำได้ แต่ธุรกิจพึงจะต้องปฏิบัติในทางที่ซื่อตรงและถูกต้องที่สุด
- 2 ผู้ประกอบธุรกิจควรเคารพต่อขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของชาติและสากล

3.

คุณสมบัติของผู้ประกอบการธุรกิจที่ดี

ผู้ประกอบการ เป็นผู้ที่คิดริเริ่มดำเนินธุรกิจขึ้นมาเป็นของตนเอง โดยใช้ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ เช่น คนหรือแรงงาน เงิน วัสดุหรือวัตถุดิบ การจัดการ การตลาด ขวัญและกำลังใจ มีการวางแผนการดำเนินงานและดำเนินธุรกิจ โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อมุ่งหวังผลกำไรที่เกิดจากผลการดำเนินงาน และมุ่งหวังให้ธุรกิจเจริญก้าวหน้าและสนองความต้องการของผู้บริโภค ผู้ประกอบการจึงควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติโดยทั่วไปดังนี้

- 1 มีวิสัยทัศน์และแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองอย่างชัดเจน** ผู้ประกอบการต้องสามารถมองภาพอนาคตของธุรกิจตนเองได้ และกำหนดจุดหมายปลายทางที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และค่านิยมขององค์กร การมีแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจของตนเองอย่างชัดเจน จะช่วยให้ผู้ประกอบการรู้ว่าตนเองกำลังอยู่ในธุรกิจอะไร ผลิตภัณฑ์หรือบริการของตนคืออะไร ธุรกิจของตนเมื่อเทียบกับคู่แข่งมีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ยังต้องรู้กลยุทธ์ว่าทำอย่างไรธุรกิจของตนจึงจะประสบความสำเร็จได้ เช่น รู้ว่าทำอย่างไรจึงจะทำให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการของตนถูกใจผู้บริโภคได้มากกว่า มีคุณภาพมากกว่า

กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ

1 ธุรกิจเทคโนโลยี : อีลอน มัสก์ (Elon Musk)

บริษัท : Tesla, SpaceX, Neuralink, The Boring Company

คุณสมบัติที่โดดเด่น :

- **วิสัยทัศน์กว้างไกล (Visionary Thinking)** : อีลอน มัสก์ มองไปไกลกว่าธุรกิจทั่วไป เช่น การสร้างระบบขนส่งพลังงานสะอาด และการเดินทางระหว่างดาวเคราะห์
- **นวัตกรรม (Innovation)** : พัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม เช่น รถยนต์ไฟฟ้า Tesla และจรวดนำกลับมาใช้ใหม่ของ SpaceX
- **ความอดทนต่อความล้มเหลว (Resilience)** : ประสบปัญหาด้านการเงินและความล้มเหลวหลายครั้ง แต่ยังสามารถฟื้นตัวและพาธุรกิจประสบความสำเร็จ

แนวทางการความสำเร็จ :

- ลงทุนในเทคโนโลยีที่ยังไม่มีใครเชื่อว่าจะเป็นไปได้ เช่น รถยนต์ไฟฟ้า และพลังงานแสงอาทิตย์
- สร้าง SpaceX เพื่อลดต้นทุนการเดินทางไปอวกาศ และเตรียมความพร้อมสำหรับมนุษย์เดินทางไปดาวอังคาร
- ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน (Sustainability) โดย Tesla สนับสนุนพลังงานสะอาดและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ

1 ธุรกิจอาหารและร้านกาแฟ : สตาร์บัคส์ (Starbucks)

บริษัท : Starbucks (เครือข่ายร้านกาแฟระดับโลก)

คุณสมบัติที่โดดเด่น :

- **การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Employee-Centric Leadership) :** Starbucks ลงทุนกับพนักงาน เช่น ให้สวัสดิการด้านสุขภาพและการศึกษา
- **ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility – CSR) :** สนับสนุนการใช้วัตถุดิบที่มาจากแหล่งผลิตที่ยั่งยืน เช่น กาแฟที่ได้รับการรับรองจาก Fair Trade
- **สร้างประสบการณ์ให้กับลูกค้า (Customer Experience) :** ออกแบบร้านให้เป็น “พื้นที่ที่สาม” (Third Place) สำหรับการพักผ่อนและพบปะสังสรรค์

แนวทางการความสำเร็จ :

- ส่งเสริมกาแฟที่มาจากแหล่งที่เป็นธรรมชาติและยั่งยืน เพื่อช่วยเกษตรกรรายย่อย
- ลดขยะพลาสติกโดยใช้แก้วรีไซเคิล และมุ่งเป้าเป็นบริษัทปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ (Carbon Neutral)
- ขยายตลาดไปทั่วโลกด้วยการรักษาคุณภาพและเอกลักษณ์ของแบรนด์